

GEMİLERDE YOLCULARIN SIHHİ EMNİYETİ HAKKINDA NİZAMNAME

Yürürlüğe Koyan Bakanlar Kurulu Kararnamesi: No. 2/19331 - 16 Ocak 1943

Resmi Gazete ile neşir ve ilânı: 28 Ocak 1943 - Sayı: 5316

3.t. Düstur, c.24 - s.352

UMUMİ HÜKÜMLER

MADDE 1 - Yolcu gemilerinde bulunacak ilâç ve tıbbi levazım ile hasta tedavisi için ayrılacak yerler ve bu gemilerin şartları ve yolcu mahallerinin sıhhi vasıfları ve izdihama mâni olacak tedbirler, bu Nizamnamede tesbit edilmiştir.

MADDE 2 - Gerek memleket sahilleri arasında ve gerek ecnebi limanlarına sefer yapan ve sırf yolcu veya yük ile birlikte yolcu taşıyan kamaralı gemiler ile yalnız yolcu nakleden şehir içi vapurlar, bu Nizamname hükümleri bakımından, yolcu gemisi sayılır.

BİRİNCİ BÖLÜM

GEMİLERİN VE YOLCU MAHALLERİNİN SIHHİ VASIF VE ŞARTLARI

MADDE 3 - Bu gemilerin kamara ve salonları ile güvertelerinde yolcuların istirahatlerini temin edecek tertibat ve vasıtalar bulunacak ve bunlar sağlam ve temiz bir halde tutulacaktır.

Salonlar, kamaralar ve kamaraların önlerindeki koridorlar ve merdivenler linoleom, lâstik veya buna benzer hassaları haiz diğer maddeler ile döşenmiş bulunacaktır.

Bunların teminine imkân bulunmadığı ahvalde, bu gibi mahaller, parke veya cilâlı yahut yıkanılması kabil, su sızmaz hale konulacak ve bu takdirde, daima yıkanıp sabunlu su ile silinecek ve gezilen kısımlara, yol keçesi veya halı konacaktır.

Yolcu gemilerinin ikinci ve üçüncü mevkileri ile şehir içi vapurlarının, toz tutabilecek kadife ve benzeri kumaşlar ile kaplı olan döşemeleri; keten ve emsali örtülerle örtülür.

Kamara yolcularının yemek yemelerine mahsus olmak üzere; cilâlı ve üstünde daima temiz bir örtü bulunan masalar ve bunların etrafında üzeri meşin veya maroken ve sair temiz tutulabilecek maddeler ile kaplanmış iskemle, kanape veya koltuklar bulunacaktır.

MADDE 4 - Büfelerde yolcuların kullanmasına mahsus malzeme daima temiz olacak ve büfelerin tertemiz olmasına çok dikkat olunacaktır.

MADDE 5 - Salonların ve kamaraların oturma mahalleri eğreti tahta kerevetlerden ibaret olmayıp, muhkem ve görülen tarafları boyalı ve cilâlı peykeler olacak veya koltuk ve kanepeler bulunacaktır.

Birinci mevki kamaralarda ranzalar somyalı, ikinci ve üçüncü mevkilerde demir olacaktır. Bunların yanlarına konulacak siperler, cilâlı tahtadan veya demirden yapılacaktır.

MADDE 6 - Gemilerde tahta kurusu, böcek ve sair haşeratın bulunmamasına ve bunun için daima kontrol edilerek, fennî usuller dairesinde itlâflarına son derece dikkat ve itina olunacaktır.

MADDE 7 - Güvertede en az elli yolcu için bir ve kamaralarda onbeş yolcu için keza bir helâ ile bunlara ilâve olarak yerin müsaadesi nispetinde münasip miktarda pisuvarlar bulunur.

Gerek kamara ve gerek güvertede bulunan helâlar bu nispet dahilinde olarak, her seferde yolcuların miktarına göre tâyin edilir ve bundan sonra, mevcut kadın ve erkek yolcuların adedine göre, kadın ve erkeklere mahsus olmak üzere tefrik ve üzerlerinde levhalar buna göre tebdiledilir.

MADDE 8 - İçilecek suların depo edilmesine mahsus sarnıçların, içi kâmilen sulu çimento ile badana edilmiş bulunacak ve bu suların tevziine mahsus boru, musluk ve tulumba gibi vasıtalar fennî ve asrî şartlara uygun bir surette mükemmel ve temiz olacaktır. İçilecek ve tathiratta kullanılacak tatlı suyun miktarı, seferin uzunluğuna göre ve her yolcu için günde on litre üzerinden hesap edilerek, sarnıçlar buna göre hazırlanacaktır. İçilecek suların fennen içmeğe elverişli olması şarttır. Gerek içme suları ve gerek bu suların depo edildiği ve içinden geçtiği sarnıç ve boruların vasıfları, gıda maddeleri ve umumi sıhhati ilgilendiren eşya ve levazımın hususi vasıflarını gösteren nizamname hükümlerine uygun olacaktır.

MADDE 9 - Güverte yolcularının bulunacakları ambarlar, hava ve ziyanın müfuzuna müsait lumboz ve makinalar ile mücehhez olacak bu mahallerin her türlü hava tesirlerine karşı mahfuz bulunmasına itina edilecektir.

Bu yolcuların yatmasına mahsus olmak üzere, ambarlarda demir ranza veya hamak tesisatı bulunması şayanı tercih olmakla beraber, halen mevcut gemilerde panyol tahtası ile iktifa edilebilir.

Şu kadar ki, bundan sonra yeniden yapılacak veya yaptırılacak gemilerde, ranza veya hamaklar yapılması mecburidir.

MADDE 10 - Gemilerin taşıyabilecekleri yolcu ile büyük ve küçükbaş hayvan miktarı, o geminin bağlama limanının mıntaka liman reisi tarafından, usulüne tevfikan tesbit ve muayene şahadetnamelerine kaydolunur.

Hiç bir gemi, muayene şahadetnamesine yazılacak ve bu suretle tesbit edilecek istiap haddinden fazla yolcu ve hayvan alamaz.

Umumi istiap hadleri bu şekilde tesbit edilen gemilerin, güverte yolcuları ile hayvan nakline tahsis edilebilecek mahallerine, ne kadar insan ve ne kadar büyük veya küçükbaş hayvan konulabileceği, bağlama limanının münteha liman reisliği ile sahil sıhhiye tabibi tarafından müştereken tesbit edilerek, bu yerlerin görülebilecek mahallerine sabit boya ve büyük harfler ile yazılır. Hayvan nakline tahsis edilmiş olan mahaller, hiç bir zaman yolcuya tahsis edilen ambar

veya güvertenin aynı kısmında bulunamaz.

MADDE 11 - Ahvali fevkalâdeye maksur olmak üzere bir evvelki seferde hayvan konulan bir mahallin, mütaakıp seferde yolcuya tahsisine zaruret görülmesi halinde, bu mahallin, yolcu konmadan evvel, fennî usuller ile dezenfekte edilmesi mecburidir.

MADDE 12 - Gemilerde, bulaşık yıkamağa mahsus mahaller, mutfağın dışında olacaktır. Bunun için ayrı bir yer tefrikine müsait bulunmayan gemilerin bulaşıkları, mutfak içinde ayrılmış hususi bir mahalde yıkanır.

MADDE 13 - Kamaradaki yatakların en az iki kat yedek örtü takımları bulunması ve her yolcu değıştikçe, yatak takımlarının da değıştirilmesi mecburidir.

MADDE 14 - Gemilerin kamara, büfe ve mutfaklarında çalışanların, her üç ayda bir defa usulü dairesinde sıhhi muayeneleri yapılarak, keyfiyet sıhhat cüzdanlarına işaret edilir.

Muayenesi yapılmıyan veya muayene müddetleri geçmiş olan müstahdemlerin, bu hizmetlerde kullanılmasına izin verilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

YOLCU GEMİLERİNDE BULUNDURULACAK DOKTOR VE KÜÇÜK

SIHHAT MEMURLARI VE BUNLARIN VAZİFELERİ

MADDE 15 - Şehir içi vapurları hariç olmak üzere muayene şahadetnamelerinde yazılı yolcu miktarı ile mürettebatı yekûnu iki yüze kadar (iki yüz dâhil) olan yolcu gemilerinde küçük sıhhat memurları mektebinden mezun bir sıhhat memuru ve istiab haddi bu miktardan daha fazla olanlarda bir gemi doktoru bulundurulur. Bu gemiler, Marmara havzasında sefer yaptığı müddetçe, istiab hadleri ne olursa olsun, yalnız bir sıhhat memuru bulundurmakla iktifa edilebilir.

Şu kadar ki, bu gemiler, yolcu almadıkları ve sırf hayvan veya yük nakliyatına tahsis edildikleri seferlerde, doktor ve sıhhat memuru bulundurmamak ile mukayyet değildirlir.

MADDE 16 - Bu gemilerin seyir mesafesi, hiç bir limana uğramadan doğrudan doğruya beş yüz milden fazla olusa, bir doktor bulundurulması mecburidir.

MADDE 17 - Gemi doktor ve sıhhat memurları, yolcular ile mürettebatın sıhhatleri ile ilgili umumi hallerini ve gemideki bütün yenecek ve içileceklerin fenalık ve bozukluklarını kontrol etmekle mükellef ve bundan doğrudan doğruya mesuldürler.

Doktor veya sıhhat memurları, buldukları gemilerde gerek Umumi Hıfzıssıhha Kanununun ve gerek işbu Nizamnamenin ilgili hükümlerine aykırı hallerin zuhurunda, keyfiyeti gemi başkaptanına şifahen ve icabında yazı ile bildirmeğe mecbur olup, bunları sebepsiz olarak tatbik etmiyen başkaptanlar mesul tutulacaklardır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEMİLERDE BULUNDURULACAK İLAÇ VE TIBBİ LEVAZIM İLE

HASTA TEDAVİSİ İÇİN AYRILACAK YERLER

MADDE 18 - Şehir içi vapurlarında, kaptanın muhafazası altında olmak üzere bu Nizamnameye bağlı B listesinde yazılı ilâç ve tıbbi levazım ihtiva eden bir ilâç sandığı bulunacaktır.

MADDE 19 - Yukarıki maddede beyan edilenlerden gayri diğer bütün yolcu gemilerinde, bu Nizamnameye bağlı A listesinde yazılı ilâç ve tıbbi levazım ihtiva eden bir ilâç dolabı bulunacaktır.

MADDE 20 - Muayene şahadetnamesinde yazılı yolcu miktarı ile mürettebatı yekûnu iki yüze kadar (iki yüz dâhil) olan gemilerde bir, bundan daha fazla olanlar için iki yataklı bir hasta tecrit kamarası bulundurulur. Tecrit kamaralarının, mümkün mertebe, gemideki doktor kamarasına yakın olarak seçilmesine itina edilir.

Şehir içi vapurları, bu mecburiyete tabi değildir.

MADDE 21 - Gemilerde ateşli hasta zuhurunda veya şüpheli bulaşık bir hastalık vukuunda, hastanın derhal tecrit edilmesi ve ilk iskelede sahil sıhhiye memurları ve bunlar bulunmadığı takdirde, o vazifeyi gören memurlar vasıtasıyla, mahallin Hükümet veya belediye tabibine bildirilmesi mecburidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MURAKABE VE CEZAI HÜKÜMLER

MADDE 22 - İşbu Nizamname hükümlerine göre gemilerde bulundurulması lâzım gelen ilâç ve tıbbi levazım ile diğer bütün sıhhi vasıf ve şartlar ve bu yolda alınması gerekli bulunan her türlü sıhhi tedbirler, bunların bağlama limanının liman reisi ile sahil sıhhiye merkezince;

A) Şehir içi vapurları ile gidiş ve dönüş müddetleri üç günden az sürecek ve memleket sahilleri arasında sefer yapacak gemiler, her ayın ilk haftası içinde,

B) Gerek memleket sahilleri arasında ve gerek ecnebi limanlara sefer yapacak ve gidiş ve dönüş müddetleri üç gün veya daha fazla sürecek seferlere tahsis edilecek gemiler, her seferin başlamasından evvel, bu Nizamname hükümleri bakımından umumi murakabeye tabi tutulur.

MADDE 23 - Gemilerin, sefer esnasında uğrayacakları limanlarda da murakabeleri caiz ise de, bu husus, ancak sahil sıhhiye merkezleri bulunan yerlerde mıntaka liman reisleriyle sahil sıhhiye tabipleri tarafından müştereken yapılabilir.

MADDE 24 - Evvelki maddelerde beyan olunduğu veçhile yapılacak murakabe neticesinde, herhangi bir gemide, bu Nizamname hükümlerine aykırı haller yahut eksiklikler veya yapılması

ihmal edilmiş hususlar bulunduğu takdirde, ilgililer hakkında cezai takibat icra edilmekle beraber, bu geminin bağlama limanının mıntaka liman reisi, bu haller tamamen izale veya noksanlar ikmal edilinceye kadar, o gemiyi seferden meneder ve sahil sıhhiye idaresince de, geminin sıhhat patentesi verilmez.

Şu kadar ki, sefer esnasında ve ancak sahil sıhhiye merkezleri bulunan mahallerde yapılacak murakabe esnasında, tesadüf edilecek nizamnameye aykırı ahvalde, gemi seferden alıkonulmuş keyfiyet, o geminin patentesine işaret edilir ve aynı zamanda bağlama limanı mıntaka liman reisiğine ve sahil sıhhiye merkezine, en seri vasıta ile, bu husus bildirilir.

MADDE 25 - Nizamname hükümlerine riayetsizliğinden dolayı seferden alıkonulmasına rağmen hareket eden gemiler, ilk muvasalat veya avdet ettikleri limanda, kaptanları hakkında takibat yapılmak üzere, keyfiyet, Müddeiumumiliğe haber verilir.

MADDE 26 - Bu Nizamname hükümlerine muhalif hareket edenler hakkında, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 294 üncü maddesine göre takibat yapılır.

MADDE 27 - 05.11.1933 tarih ve 15231 sayılı kararname ile mer'iyete konulmuş olan (Gemilerde yolcuların sıhhi emniyeti hakkında nizamname) kaldırılmıştır.

MADDE 28 - 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 141 inci maddesine dayanılarak yapılmış ve Devlet Şûrasınca tetkik edilmiş olan bu Nizamname hükümleri Resmî Gazete'de basıldığı günün ertesinden itibaren yürümeğe başlar.

MADDE 29 - Bu Nizamname hükümlerini Adliye, Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve Münakalât Vekilleri yürütür.